

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan zvečer, izmisi nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za eden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem za dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za eden mesec 2 K. Kdor hoče sam ponj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za eden mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne osira. — Za oznanila se plačuje od peterostopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo enkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Knafovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadstropju, upravnništvo pa v pritličju. — Upravnistvu naj se blagovonojijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Premembe v ministrstvu.

Čez nekaj tednov se snide državni zbor. Takorekoč v predvečer novega državnoborskega zasedanja so se izvršile v ministrstvu važne premembe. Odstopila sta finančni minister Böhm-Bawerk in poljedelski minister Giovannelli, a kar je gotovo najvažnejše, je imenovanje novega češkega ministra v osebi dvornega svetnika prof. Randa. Namesto Böhm-Bawerka je postal finančni minister dr. Kosel, ki je ravno tako pristaš nemške levice, kakor je bil njegov prednik, namesto klerikalca Giovannellija je postal klerikalec Buquoy poljedelski minister.

Značaj Körberjevega ministrstva se s tem ni čisto nič premenil. Vlada je ohranila značaj uradniškega ministrstva, vzlic temu, da je na mesto, katero je prej zavzemal prof. Rezek, in ki je bilo več mesecev izpraznjeno, sedaj stopil prof. Randa. Kakor Rezek je tudi Randa uradnik, kakor Rezek, tako tudi Randa ni vstopil kot zaupnik čeških strank v ministrstvo, marveč zgolj kot zaupnik krone.

Te premembe v ministrstvu so se zgodile povse nepričakovano in so obudile veliko pozornost ter med nemškimi strankami tudi skrb, da se premeni kurz notranje politike in da je ta imenovanja smatrati kot začetek za ustanovitve nove večine.

Nemci kombinirajo, da bi prof. Randa gotovo ne bil imenovan češkim ministrom, če bi ne imela vlada jamstev, da bo sedaj konec češki obstrukcije, Nemci se sklicujejo na to, da tedaj, ko je bil odslovljen Rezek, se je reklo, da toliko časa ne bo imenovan nov češki minister, dokler bo trajala češka obstrukcija; sklicujejo se na to, da je Körber vedno in vedno zatrdel, da Čehi potom obstrukcije ničesar ne dosežejo. Iz tega sklepajo Nemci, da se je Körber za njih hrbtom dogovoril z Mladočehi in jih pridobil za opustitev obstrukcije.

Nasproti temu se poudarja s češke

strani, da je vlada z imenovanjem češkega ministra samo obnovila razmere, ki so obstajale dolgo let ter s tem pokazala dobro voljo, se s Čehi porazumeti. Ali to imenovanje še nikakor ni vzrok, da bi Čehi premenili svojo taktiko, saj so delali obstrukcijo tudi tedaj, ko je bil Rezek minister in Rezek jim je bil vendar dosti bližje kot je Randa.

Vzpričo odločnim izjavam vlade in Čehov, da imenovanje prof. Randa nikakor ni posledica kakega dogovora med Körberjem in med Čehi, se sedaj pač ne da reči, kake parlamentarne in politične posledice bodo imele te premembe v ministrstvu.

Ako postane vsled tega razmerje med Čehi in med vlado prijaznejše in se najdejo pota in sredstva da odnehajo Čehi z obstrukcije in se omeje na opozicijo, potem bo imela vlada veliko skrb, da sestavi parlamentarno večino, ki ji votira ne le budget nego tudi nagodbo z Ogrsko, carinski tarif in trgovinske pogodbe z inozemstvom. Na ta slučaj misli Körber že sedaj in zato je provizorno obdržal še portfelj justičnega ministra, da ga odda kateri izmed onih strank, ki jih pridobi za svojo večino.

Nemci kar nečejo verjeti, da ostane vzlic tej premembi v ministrstvu vladni kurz oni isti kot dosedaj in rožljajo že z orožjem. Postavljajo se na stališče, da bi jih bil moral Körber vprašati, če sme sprejeti v svoj kabinet češkega ministra. Da tega ni storil, smatrajo ne samo kot izraz nevaževanja nego tudi kot dokaz, da se je Körber pogodil s Čehi in jim obljubil gotovih koncesij, dasi se je pristojevoljno obvezal, da Čehom proti volji Nemecev ničesar ne dovoli.

Tekom prihodnjih dni se bodo vodstva nemških strank posvetovale o pomenu teh prememb v ministrstvu in o stališču, ki ga naj vsled teh prememb zavzame proti vladi in čim se izve za dotične sklepe, bo mogoče uganiti, kake konsekvence utegne roditi

sedanja prememba v vladi in zlasti imenovanje novega češkega ministra.

Vojna na Daljnem Vztoku. Manifest namestnika Aleksejeva.

Namestnik Aleksejev je izdal, kakor se poroča iz Harbina, tale manifest: Njegovo Veličanstvo je 23. t. m. ugodilo moji prošnji ter me odvezalo dolžnosti vrhovnega poveljnika. Istočasno je bil imenovan general Kuropatkin za vrhovnega poveljnika vseh vojnih sil na Daljnem Vztoku, dočim še jaz tudi v bodoče ostanem namestnik v pokrajinah na Daljnem Vztoku. Njegovo Veličanstvo me je pri tej priliki blagovolilo odlikovati z izrazom svojega priznanja s ozirom na moj trud pri formaciji vojnih sil in pri koncentraciji v okolišju vojnih operacij, kakor tudi z osirom na vrhovno vodstvo naših vojnih sil na Daljnem Vztoku. Obveščam s tem našo armado na suhem in na morju in smatram za svojo dolžnost, naši armadi, stoječi pod mojim poveljstvom, ki se je neposredno udeležila vojnih operacij, izreči svojo iskreno zahvalo za požrtvovalno službo in izredno junaštvo, v čimer so se odlikovali tako vojaki, kakor tudi poveljniki vseh vrst. Zahvaljujem se tudi onim vojakom, ki še niso stali pred sovražnikom, za njihovo energijo in neumornost, ki so jo kazali v tem težkem položaju. Vedno bom ponosen in vselej bom smatral za največjo čast, da mi je izredno cesarsko zaupanje izročilo vrhovno poveljstvo armade, ki bo pridobila svojim zastavam novo bojno slavo. Trdno upam in sem prepričan, da bo naša armada z božjo pomočjo porazila močnega sovražnika v slavo carja-gospodarja in v korist predrage nam domovine.

Z mandžurskega bojišča.

Kakor se poroča iz Londona, se vesti, da bi Japonci znova pričeli s ofenzivo, ne potrjujejo.

»Morning Post« javlja, da so Japonci prekorčili reko Hun 15 milj jugozapadno od Mukdena. Rusi grade utrdbe na obeh bregovih reke Hun. Znamenja se množe, da se sovražnosti v kratkem prično v bližini Šakopa in Fengkiapa. Iz Okuvega taborišča se poroča, da kaže toplomer ponoči že večkrat pod ničlo. Japonska armada je že dobila zimsko obleko in tople plašče. Obe sovražni armadi si stojita kakih 600 jardov nasproti, na raznih mestih pa celo komaj 50 jardov. Močstvo dela neprestano nasipe. Na fronti se vrše neprestani spopadi sovražnih predstraž. Japonci grade utrdbe pri Lanorutunu.

»Standardov« korespondent javlja iz japonskega taborišča: Rusi so ustavili le malo uspešno bombardiranje japonskih pozicij s havbicami. Japonci na ta bombardma niso odgovarjali. Položaj ob fronti se ni spremenil.

Po poročilih iz Londona vlada na bojišču velik mraz in slabo vreme zadržuje, kakor se kaže, obe stranki, da ne pričneta z ofenzivo. Vendar pa se splošno pričakuje, da se v kratkem vname nova bitka južno od reke Šaho. Rusi so 21. t. m. zopet prekorčili Šaho in zgradili močne utrdbe. V teh bojih so imeli Japonci znatne izgube. Na ruski strani je padlo samo 23 mož, med njimi tudi kozaški poveljnik Pankov. Sovražni armadi ste sedaj oddaljeni druga od druge samo še šest vrst. Na bojišču vlada veliko pomanjkanje kuriva. Vse kurivo, kar ga je bilo, se je že porabilo in več hiš po vaseh se je moralo podreti, da se je dobilo kuriva za prvo potrebo. Brez kuriva in strehe — vojaki taborje ponajveč v šotorih, je pri vedno rastočem mrazu skoro nemogoče, bivati na planem.

»Standard« zatrjuje, da je gorski prelaz Tumen še vedno v japonskih rokah. Na japonske pozicije je navalil močan ruski voj.

takoj, toda ne morem še — povrnjeno pa dobiš gotovo stoterno.

Marjetka se je zamislila. Čez nekaj časa pa je odgovorila: »Boš že vrnil, kadar boš imel... In če morda pozabiš na tako malenkost — no, saj prijateljstvo je »drago« — »Nikdar, nikdar ne pozabim tebe«, in tedaj se ji je približal, »Marjetka, tebe nikdar, ti boš moja, nikogar drugega«, in ljubil te bom kot sedaj z vso svojo dušo...

Prijel jo je za obe roke, potem črez pas in dvoje ljubečih sro se je topilo v vročih poljubih... Marjetka je bila vsa omamljena. Ni vedela, kaj se godi z njo, samo šepetala je: »Antonio, Antonio, ne zabi me!« — Dolgo časa sta še slonela skupaj in Antonio ji je obljuboval vse. Prijsegal ji je svojo zvestobo in jo poljubljal kot mati svoje dete...

Potem je prišel večkrat k nji. Toda Marjetki v lekarni ni ugajalo. Imela je preveč opraviti in zdela se ji je prenizko plačilo. Izvedela je za službo natararice in šla je tja.

Antonio je potem vedno zahajal v ono gostilno, kjer je bila ona.

Zadnje leto Antonijevih študij se je bližalo koncu. Kako težko je že čakala Marjetka tega časa. Ne

Izpred Port Arturja.

»Birževija Vjedomosti« poročajo iz Vládovostoka: Po došlih zanesljivih vesteh je portarturška posadka prepričana, da trdnjava v doglednem času ne more pasti. Port Artur je bogato preskrbljen s streljivom in živili in zaloga konzerv je še skoro nedotaknjena.

Iz Čifua pa se javlja: Kitajski ubežniki, ki so Daljni 23 t. m. zapustili, pripovedujejo, da so bili 21. in 22. t. m. ljuti boji pred Port Arturjem. V portarturškem pristanišču se še nahaja pet velikih bojnih ladij. Japonci so 18 t. m. osvojili dve ruski utrdbi in se sedaj silno trudijo, da bi 3. novembra, na mikadov rojstni dan, osvojili nekaj važnejših utrdb, da bi vsaj lahko uničili ruske ladje v pristanišču.

Japonske izgube.

Iz Rima se poroča »Daily Telegraphu«: Po došlih vesteh iz Tokija je na japonski strani v boju pri Jantaju padlo 8300 mož, ranje jih pa je bilo 26 000 mož. Japonci so izgubili 31 topov, 56 pa jih je bilo uničenih.

Osem japonskih skladišč zgorelo.

Iz Anunga ob reki Jalu je došla vest, da je tamkaj zgorelo osem japonskih skladišč, kjer je bila shranjena obleka, municija in vojne trofeje iz bitke ob reki Jalu. Požar je divjal dva dni. Šlepa se, da so skladišča zažgali ruski ogledubi. Dva japonska uradnika, ki sta bila za varnost skladišč odgovorna, sta izvršila samomor.

Japonski admiral linčan.

»Daily Express« poroča iz Tokija: Nekemu japonskemu admiralu se je dokazalo, da je izdal tajnosti vojne mornarice Rusiji za 288 000 K ter s tem zakrivil, da je vladivostška eskadra potopila transportna parnika »Hatahmaru« in »Sadomaru«! Njegovi

zaradi tega, ker je morala Antoniju dati precej denarja, pač pa zato, da bi bil kmalu na svojih nogah, kjer bi se mu godilo boljše. V tem času, kar je služila v gostilni, pa je tudi natančneje spoznala Antonija. Nji je sicer vse obljubljal, toda kadar je prišel s tovariši skupaj in je postal pijan, je klatil vse mogoče stvari in ji vpričo drugih ni dal miru. Ko je prišel drugi dan, se je opravičeval in jo prosil odpuščanja in morala mu je odpustiti...

Vendar je tega človeka ljubila, da bi dala zanj vse. Kako se ji je zasmilil, kadar je prišel k njej blede in razmršen... Bil je včasih kot smrt in ona ga je ljubila tembolj, videča njegovo bedo.

Tako sta živela dolgo časa v iskrenem prijateljstvu, podobna cvetočemu grmu, za katerim se skriva strupeni gad. Ona je njemu vse verovala, dokler časa je bil v njeni bližini. A ko je odšel in ni bilo o njem ne duha ne sluha več, se je vselil v njeno mlado srce dvom, ki ji je uničil mir srca, njeno edino srečo...

In nastopila je težko pot, pot proti domu, nasproti svoji materi,

LISTEK.

Šumelo je morje...

Spisal Borisov.

(Konec.)

Marjetka je prišla v mesto, kamor jo je vabil Antonio, ki jo je čakal že na kolodvoru, kako so se domnili. Marjetka se je začudila, ko je ugledala Antonia; poznala ga je še kot golobradega mladeniča, s katerim sta se včasih skupaj igrala in tikala, a danes je stal pred njo z moškimi obrazom in ni si ga upala več tikati. Toda on ji je takoj, ko je opazil tako izpremembo, prepovedal vikati ga.

Peljal jo je v lekarno, kjer je vedel za službo. Marjetki je bilo vse pogodi in ostala je tam.

Tisti večer jo je Antonio vodil okrog in govorila sta kot v otročjih letih doma. Spominjala sta se oba na ona brezskrbna leta, ki so jima tako hitro minila, da sama nista vedela kdaj.

Marjetka se je čudila krasoti mesta, v katero je prišla, a Antonio ji je vse razkazoval in govoril z njo kot doma draga mati, a vendar je bil on že gospod, ki ga je čakala sreča in blagostanje...

Marjetka je nastopila svojo službo. Hudega ni imela ničesar. Čedila je samo steklenice in jih nosila v klet in iz kleti v lekarno. Marsikatero moško oko, ki je slučajno ugledalo, da služi kot služkinja, je zahrepenelo po taki devojki. Njene črne oči, ki so tako brezskrbno gledale v svet upra je v vsakega tako naivnim nasmehom, ki je doma le pri nedolžnih otrokih, katerih duše še ni ranila nobena ota zapeljivega sveta. In v teh njenih očeh je bival rajski mir, kakršnega ne vidimo čisto na mladih obrazih...

Njene nedotaknjene prsi so se dvigale prosto, saj v njih še ni počivalo nobeno bitje, ki bi jo težilo in potrla... Bila je zares lepa, dasiravno je imela na sebi navadno slabo obleko.

Antonio je pogosto prihajal obiskavat svojo znanko in ob nedeljah je hodil z njo celo iz mesta na isprehod. Tako sta se počasi privadila drug drugemu in postala sta nekako taka kot v otročjih letih: zaupna drug do drugega in otročja obenem.

Marjetka ni imela slabe plače. Ostajalo ji je dovolj in pošiljala je poleg tega nekaj še svoji ubogi materi.

Enkrat pa je prišel k nji Antonio s prošnjo, naj mu posodi nekaj denarja, češ, da mu od doma ne pošiljajo v pravem času in da ji vrne takoj, ko dobi. Z največjim veseljem mu je Marjetka postregla in kar v čast si štela, da je hotel od nje denar.

Včasii ji je tudi točil, kako težko živi, ker mu od doma ne pošiljajo dovolj. Njej se je zasmilil Antonio v dno srca in brala je že z njegovega obraza, da mu včasii ni dobro. Zašel je tudi pogosteje zahajati k njej in jo prositi za denar. Deklica se je ojunčila in dajala mu je na mesec redno podporo.

Tako se je Antonio polagoma približal Marjetki in ona njemu. Razumela sta se najbolje v včasiih v tihih pogovorih oba naenkrat obmolčala, dasiravno sta mislila in želela oba isto.

Bilo je zopet okrog prvega, ko je dobila Marjetka denar. Antonio je prišel zvečer k nji v sobo — bila je ravno sobota — in jo prosil po navadi. Dala mu je polovico. Ni bilo dosti sicer, vendar je bil zadovoljen in hvaležen devojki. »Ah, kdaj bom jaz tebi, Marjetka, vse to povrnil, kar si mi že razdajala? Kako bi ti rad

tovariši so ga napadli v njegovem stanovanju, uničili vse pohištvo, ga prisilili, da je slekel uniformo, in ga na mestu ubili.

Angleško-ruski konflikt.

»Journal« zatrjuje, da v vladnih ruskih krogih še niso znane podrobnosti o nesreči, ki se je zgodila v Severnem morju. Od admirala Roždestvenskega, ki je sicer pošiljal poročila vsaki dan dvakrat, še ni došla nobena vest. Sploh se ne ve, kje se v tem hipu nahaja baltiško brodogojstvo. V krogih ruske vojne mornarice se kaže postopanje admirala Roždestvenskega popolnoma odobravo. On ima izvršiti važno nalogo in se ne sme dati motiti od nikogar. Japonci so se bahali, da imajo na vseh morjih ladje na razpolago, ki bodo torpedirale rusko brodogojstvo. Zato je Roždestvenski storil popolnoma prav, da je svoje postopanje po tem uravnal. Ta slučaj bo dober nauk za vse one »nevtralne« ladje, ki bi morda rade baltiško brodogojstvo izvale v kako past.

»Daily Express« se poroča iz Petrograda: Po došlih vesteh iz Cherbourga ni admiral Roždestvenski odgovoren za nesrečni slučaj, ki se je zgodil pri Hullu. Celo zadevo so, ako se sploh da govoriti o krivdi, zakrivil podrejeni častniki, ko je admiralska ladja že odpihla naprej. Zatrjuje se, da so ruske ladje s signali vprašale ribiče, kaj so, a ribiči na to niso reagirali, vseh česar so postali Rusi nezaupni. Ribiči tudi na drugi signal niso odgovorili. Rusi so bili vsled tega prepričani, da imajo opraviti s sovražnimi ladjami in so jeli nanje streljati.

Reuterjev urad poroča iz Petrograda: Minister zunanjih zadev, grof Lambsdorf, je posetil angleškega poslanika Hardinga in ga prosil, naj sporoči kralju Edvardu in njegovi vladi, da še car ni prejel nobenega poročila od poveljujočega admirala in da je nesreča pri Hullu se prigradila gotovo radi obžalovanja vrednega nesporazumljenja. Car obžaluje z dna srca žalosten dogodek, ki je terjal tudi dragoceni človeških žrtev, in zagotavlja, da bo dal popolno zadostitev, čim mu bo došlo natančno poročilo.

Moštvo s križarke „Novik“.

Iz Vladivostoka se brzojavlja, da je tjakaj dospela posadka s križarke »Novik«, ki so jo Rusi v Korsakovsku na otoku Sahalinu potopili. Vsi ranjeni so že zdravi. V Korsakovsku sta samo umrla dva težko ranjena mornarja.

Deželni zbori.

Gradec, 26. oktobra. Poslanec Ornig je utemeljeval predlog, naj se v kaznilnicah odpravi obrtno delo. Pri tem je opisoval življenje v ječah tako obširno in zapeljivo, da ga deželni glavar opetovano opozarjal, naj ostane pri stvari. Predlagatelj je

zahteval, naj se mesto zapora nalaga globe, dokler je le mogoče, a ječe morajo biti strah, redka kazen. Kaznenci naj se rabijo pri gradbah cest, železnice, vodovodov, regulacijah rek itd., a obrtno delo naj se popolnoma odpravi. Tudi je zahteval, da se kaznilnice preosnujejo po angleškem načinu. — Posl. dr. Hofmann-Wellenhof je utemeljeval predlog glede drž. zakona, s katerim se zabrani nepošteno tekmovanje. — Posl. dr. Ploj je utemeljeval predlog za pomoč bednemu prebivalstvu v občini Jeršovei. — Posl. Einspinner je utemeljeval predlog zaradi revizije zakona o živilih. Pri tem je prišlo do zelo ostrih kontroverz med predlagateljem in socialnimi demokrati. — Poslanca dr. Schacherl in Resel sta predlagala, naj deželni zbor odločno protestuje proti zlorabi § 14. drž. tem. zakonov. — Poslanca Stiger in Pfrimer sta predlagala podporo vsled poplav prizadetim prebivalcem na Spod. Štajerskem (seveda tam, kjer živi takozvani nemški element). — Posl. dr. Jurtela je interpeliral namestnika, zakaj se še ni rešila prošnja proti premeščanju ravnatelja meščanske šole v Ptuj.

Celovec, 26. oktobra. Poslanec Breitegger je predlagal v imenu gospodarskega odseka, naj se pri oddaji javnih del ozira v prvi vrsti na domače podjetnike ter je potom okr. glavarstev opozoriti na vsak tak razpis stavbne zadrage. Nadalje se naroča deželni odboru, da pri oddaji dela na deželne stroške vpoštevata domače delavce. — Posl. dr. Steinwender je poudarjal, da se mora domačemu delu dati prednost tudi tedaj, ako bi bilo tudi nekoliko dražje kot tuje. — Deželni predsednik je odgovoril, da je odgovoren le predpostavljeni oblasti glede oddaje dela. — Posl. baron Sterneck je poročal o varstvu deželnih interesov pri gradbi železnice skozi Karavanke ter predlagal naj se spelje k trgu Gor. Bela posebna železnica, a obenem z železnico Celovce-Gorica-Trst se naj otvori tudi proga Beljak-Bärengraben. — Posl. Grafenauer je predlagal, naj se vsake vrste deteljno seme, ki pride v promet, pregleda v preiskovalnici v Celovcu.

Dunaj, 26. oktobra. Zbornica je sprejela v podrobni debati novi ljudskoškolski zakon. Skeraj pri vsakem paragrafu je govoril posl. Seitz proti, vsled česar ga je večina hrupno napadala. Ker je imenoval okrajne šolske svete »klerikalne valilnice«, ga je deželni maršal poklical k redu ter mu končno odtegnil besedo. — Deželni odbor je predložil zakonski načrt o deželnem davku na pivo. Na hektoliter porabljenega piva se naloži 1 K 70 h davka. Tozadevni dohodki v mestu Dunaju pripadejo dunajski mestni občini v poljubno porabo.

Brno, 25. oktobra. Po daljši debati je sprejel moravski deželni zbor proračun za meščansko in ljudsko šolstvo. Proračun je zaradi regulacije učiteljskih plač za 27 mil. K višji kot lanski. — Posl. (duhovnik) Ševčík je zahteval, da si mora cerkev ohraniti svoje pravice do šole in vsvoje mladine. Proti zahtevi je govorilo več svobodomiselnih poslancev. — Posl. Stransky je izjavil, ako se do prihodnjega zasedanja velilni red ne spremeni v smislu pravilnosti, lahko še sedaj v imenu svojih tovarišev obljubi, da bodo sami prevzeli vlogo galerij in vplivanja od zunaj in da bo moravskega dež. zbora konec. Končno se je sprejela resolucija posl. Skeneta, da se morata na državnih srednjih šolah poučevati oba deželna jezika.

Preosnova Körberjevega ministrstva.

Dunaj, 26. oktobra. Vsi nemški listi govore o preosnovi z nekakim prikritim zadovoljstvom in pripovedujejo, da je novi finančni minister Kossel nemško vzgojen, a tudi novi poljedelski minister grof Buquoy je nemškega mišljenja, ki je bil dosedaj član nemške sekcije v češkem dež. kulturnem svetu. Imenovanja ministra za Česko je bilo že zdavno pričakovati, ker se s tem le spopolni status quo ante. Vidno zadovoljni pa so Nemci tudi, da se je imenoval za to mesto ravno dvorni svetnik dr. Randa, ki ni bil nikoli v direktni dotiki s češkimi politikami, temuž je učenjak, ki se sploh ne bavi s politikom.

Dunaj, 26. oktobra. Minister vitez Böhm-Bawerk je že zdavno želel odstopiti, odkar se je na shodu industrijcev zahtevalo, naj se že v prihodnji proračun stavijo gradbe vodovodov in velike regulacije rek. Tudi baje piše neko veliko državnoznanstveno knjigo, katero bi rad v miru dovršil.

Praga, 26. oktobra. Češki listi se drže napram imenovanju novih ministrov dokaj rezervirano ter opozarjajo, da se niso preprijeli vršila nikakoga pogajanja med Čehi in dr. Körberjem, da tedaj novo imenovanje tudi ne more prav nič vplivati na taktiko čeških poslancev. Vendar se splošno pričakuje, da preidejo Čehi iz obstrukcije v opozicijo.

Ogrsko-hrvatski drž. zbor.

Budapešta, 26. oktobra. Danes se je zaključila debata o italijanski trgovinski pogodbi. Na predlog opozicije se je glasovalo po imenih. Predloga je bila s 129 glasovi proti 52 glasom sprejeta. Protipredlogi posl. Kossutha in tovarišev so bili odklonjeni.

Budapešta, 26. oktobra. Štirinajst saskih narodnih poslancev je sklenilo na posebnem shodu, da se hočejo z vso odločnostjo upreti no-

vemu ljudskoškolskemu zakonu v drž. zboru. Tudi ostale nemadjarke narodnosti se pripravljajo za protiakcijo.

Dogodki na Balkanu.

Carigrad, 26. oktobra. V Carigradu je došlo več uradnih poročil o napadih pravoslavni na mohamedane. Dne 7. t. m. so med Berano in Trgovištem baje pravoslavni kmetje napadli dva Turka ter ju ubili. Dne 8. t. m. je pri Sjenici prekorajčila mejo srbska četa 25 glav. Dne 14. t. m. so se ponovili nemiri ob turško-hercegovaški meji zaradi pašnikov na Mokri planini. Streljalo se je z obeh strani štiri ure. Med turškimi kmeti so bili tudi za Bašibozuke preoblečeni turški vojaki.

Solun, 26. oktobra. Bolgarski vstaški odbori so se začeli znova zelo živahno gibati. V macedonske vase so prišli odposlanci iz Sofije, da so pregledali blagajne ter naložili nove prispevke za vstaško organizacijo. — Prihodnje dinamitne napade je pričakovati v Skoplju. V isti meri kakor bolgarska organizacija se razvija v solunskem vilajetu tudi grška.

Nemci v Bosni.

Sarajevo, 26. oktobra. Pretečene dni so obhajale štiri nemške kolonije pri Banjaluki 25letnico svojega obstoja. Leta 1879. je prišlo namreč nekoliko nemških delavskih rodbin iz renske pokrajine in Hanovskega v Bosno ter so si postavili blizu Banjaluke primitivne kočice. Dandanes štejejo te štiri nemške kolonije že 4000 prebivalcev, imajo štiri cerkve in štiri ljudske šole ter sanjajo, da tvorijo najmočnejši steber za pruski most do Carigrada, kakor se je to poudarjalo ob priliki imenovane 25letnice.

Dopisi.

Iz Laškega trga. Da se je v našem trgu prebudi narodni življ., dokazala je veselica prerojenega bralnega društva dne 23. t. m., katere spored se je bil završil ob dovršenem predstavljanju dveh enodejank in ob ubranem petju moškega zbora v najpopolnejšo zadovoljnost mnogobrojnega kmetkega in trškega občinstva. Zaznali smo med obiskovalci mnogo tujcev, zlasti Celjanov; zastoj smo pa iskali dokaj »boljših« tržanov. »Čast, komur čast!« Toda k sporedu. V prvi vrsti nam je pohvaliti marljivega pevovodjo, tukajšnjega organizista gosp. Droča, ki nam je tako dobro izveščal dokaj številni moški zbor kakor tudi brhko »Nežko« in korenjaškega »Matičeta« (mlajšega g. Konrada Elsbacherja) v njih pevskih vložkih. Slednji je z izborni igro in s svojim sonornim glasom očaral vse občinstvo. Prva se je vpriporila enodejanka »Caribaidi«, ki so jo, dasi je neuhvaležna, diletanti, večinoma novinci, igrali nad vse pričakovanje, zakaj vloge so bile jako srečno razdeljene med požrtvovalne gospodične in marljive gospode. Posamezni na-

stopi so bili jako precizno izvedeni in tudi pozornica je bila za naše razmere prirejena jako okusno. Še bolj pa je ugajala občinstvu domačim razmeram bolj prikladna in že precej znanca igra »Bob iz Kranja«. Že med dejanjem se je poslovalo razen že prej omenjeni »Nežki« in »Matičetu« tudi naši dični »Polonci« (gdč. Irmi Kosovi), s katero bi se lahko ponašalo vsako večje gledališče. Seveda nam požrešnega »Grabeža«, ki mu je dobri bob izvrstno teknil, kakor tudi predstavljalec izurjenega »mojstra« v pohvali ni izpustiti. Veseličnemu odseku bralnega društva, ki se mu imamo zahvaliti za vso prireditev, pa ključem: Le tako naprej in nemškutarjem bo kmalo odhlekalo!

Naprednjaki.

Prvi občni zbor „Akademije“.

Včeraj zvečer je imela »Akademija« v hotelu »Ilirija« svoj prvi občni zbor. Zborovanje je bilo nenavadno dobro obiskano, kar je znamenje, da je pripravljajni odbor znal družstvu pridobiti že dokaj simpatij, zlasti med mlajšo inteligenco, ki je voljna posvetiti svoje moči delu za napredek in izobrazbo slovenskega naroda. Udeležence je v daljšem govoru pozdravil predsednik pripravljalnega odbora g. dr. Vladimir Ravničar, naglašajoč, da ga je prijetno iznenadila številna udeležba na prvem obnem zboru, ker je to dokaz, da so ideje, koje hoče zastopati »Akademija«, prave, in da sme društvo v bodoče računati na krepko podporo s strani onih, ki hočejo k družstvu pristopiti kot člani. »Akademija« najvišji cilj in smoter je, delovati za prosveto in naobrazbo med narodom slovenskim. Na slovenskem jugu še ni sličnega društva, a upati je, da bodo tudi Hrvatje v kratkem sledili našemu zgledu. Splošno priznana resnica je, da je izobrazba za vsak narod najdragoceneje blago, zakaj samo ako ima narod dovolj naobrazbe, more uspešno tekmovati z drugimi narodi.

Naša mladina se ponajveč izobrazuje in vzgojuje samo do 14 leta in dasi je ta izobrazba vsestransko pomankljiva, vendar se ničesar ne stori, da bi se izpopolnila. Za to bi v prvi vrsti morala pač skrbeti država. Toda državi, ki lahkim srcem potroši vsako leto milijone za puške in topove, se zdi škoda vsakega noviča, ki bi ga izdala za ljudsko izobrazbo. Vlada, ki ima vobče gluho uho za vse kulturne ljudske potrebe, je pa nam Slovincem v tem oziru že celo sovražna.

Da bi dvignili naš narod na višjo stopinjo omike in prosvete, pač nimamo pričakovati državne pomoči. Navezani smo sami na sebe, zanašati se moramo samo na svoje moči. Narodu pa je treba pomagati, saj se pogreza vedno globlje. V narodu gine samozavest, krepka volja, narodni ponos, kar je vzrok, da propada. Temu pa je kriva v prvi vrsti neizobrazbenost in nevednost. Dajmo narodu izobrazbo in dvignili ga bomo iz močvirja. Zdržiti je treba vse duševne sile in jih posvetiti delu za narod. To vzvišeno nalogo si je nadela »Akademija«, ki z ozirom na to pričakuje v vseh narodnih krogih dejanske in moralne podpore.

Na to je poročal tajnik gosp. A.

Dalje v prilogi.

katero je ljubila od tega časa še bolj, videča, kako prav jo je včasih učila, ko je je svarila pred zapeljivim svetom.

Nastopila je težko pot črez morje, in valovi so šumeli, kot bi se posmehovali njeni boli... Stopila je pred mater — a ta je že vse izvedela. Ko je bila nekaj dni po onem neprijaznem vsprejemu doma, je zahrepenelo nje srce spet po tujini, kajti domačije ni imela več...

Hodila je okrog morja in gledala kot v mladih letih v daljavo, sanjajoča v neznani sreči, ki jo morda še čaka v tujini...

A sedaj je bilo pa njeno srce drugačno. Že je doživelo prvo prevaro in ni več verovalo v srečo...

Bil je lep večer in ona je bila sama doma. Čutila je, da se kmalu približa dan, ko izve vse mesto za njeno pregreho...

Čutila je, kako kažejo ljudje za njo in na tihem šepetajo: »Ta je ona.« Videla je mlade deklice, ki so že neštevilnokrat grešile še hujše, kako stikajo glave in se potuhnjeno smehljajo, videče svojo nekdanjo znanko nesrečno za vedno...

Kaj takega ni mogla premišljavati. Šla je ven, pod lepo jesensko

nebo, skozi tihi drevored, ob morju, ki je šumelo tiho, skrivnostno vederno pesem. V taki samoti se je počutila srečno, kjer ji ni nihče gledal z vprašujočimi očmi v objokani obraz.

Sedla je na skalo ob morskem bregu in gledala v mesečno noč, ki se je širila naokrog. Tako mirno je bilo v naravi, a v njenih prsah je nekaj bilo kot klavirno in ji zadajalo skeleče rane...

Le morje je šumelo, šumelo... Toplji so se valovi in pluskali ob breg neprestano. In zazdela se ji je, da je njene življenje malo podobno temu velikemu morju, ki se nikdar ne umiri...

V rumenem svitu so se lesketali valovi in se dvigali kot pri mlade deve, ki je sedela na bregu.

»Ne, ne! Jaz grem proč, daleč proč, kjer je morda lepše in ni morja... bridkosti in težav...« Razprostrla je roki kot v molitvi in tiho šepetala: »Antonio, Antonio!«

In morje je zašumelo in v njegovem šumu se je razločila le še beseda: »Antonio.«

Konklave 1. 1903.

III.

(Dalje.)

Kmalu potem sta umrla Carin in Schiaffino in s tema dvema zadržaj bojevnika za moderniziranje cerkve in za porazumljenje z Italijo. Papež Leon XIII. se je zdaj popolnoma podvrget jezuitom in ti so svojega učenca in ljubljence maja meseca 1. 1887. posadili na topli sedež državnega tajnika. Ta gojenec in ljubljence jezuitov je bil — kardinal Mariano Rampolla marki del Tindaro in obdržal je vaje v rokah do smrti papeža Leona XIII.

Predno poskusimo očitati politično delovanje papeža Leona XIII. in njegovega državnega tajnika Rampolle, naj si nekoliko ogledamo finančne razmere papeškega dvora v Vatikanu in vodstva rimske cerkve. Zgodilo se je pred mnogimi leti, da je bil neki avstrijski diplomat priča jeznege vzklika papeža Leona XIII.: »Tiburzi in Gasparone sta poštenjaka v primeri z razbojniki v Vatikanu. Ali ste kaj takega že slišali? Vsak gostilničar napravi lahko to, kar jaz zaužijem, za pet frankov na dan in bo še 30 frankov na mesec zaslužil.

Tu pa mi za mojo hrano zaračunajo po 200.000 frankov na mesec. Ta nesramnost kriči do neba! In povrh zaračunavajo še penzije po 5000, 8000 in 10.000 skudov (1 skudo = 5 frankov) za prelate, ki so že deset let mrtvi, za službe, katerih sploh ni, za osebe, ki še nikdar niso prestopile vatikanskega praga.«

Ta silna jeza papeža Leona XIII. je bila gotovo upravičena. Tri mesece je papež absolutni gospodar v Vatikanu zahteval in silil, da se mu predlože natančni računi o porabi papeških dohodkov, a teh računov ni mogel dobiti. Dvorna kamarila je te račune ohetala dan na dan, a ni prišla z njimi na svetlo. Končno se je papežu predložila pola papirja, na kateri je bilo navedenih enajst glavnih točk. Za te se je na leto izdalo skoro — osem milijonov frankov. Tedaj je papež vzkipek v sveti jezi, povedal vatikanskim prelatom, da so goljufi in sleparji ter zahteval, da se mu predlože natančni računi. Več let se je potem z vso eneržijo bavil z reformo vatikanske finančne uprave, dokler niso opešale njegove moči, dosegel pa ni — prav ničesar, vse je ostalo pri starem in ostale so tudi na dnevnem redu navadne sleparije,

ponarejene pobotnice in fingirani viomi. Takih srak kakor v Vatikanu, ni menda nikjer na svetu.

Papežev finančni minister kardinal Mocenni je za leto 1899 sestavil proračun, ki kaže, da potrebuje Vatikan za svojih 800 prebivalcev — 7.260.000 frankov. Ta proračun določa: Za privatno porabo papeža pol milijona frankov; za državne tajnika en milijon frankov, za 22 kurijalnih kardinalov 700.000 frankov, za prefekte treh papeških palač 1.800.000 frankov; za uradniške plače in uradniško penzijo 1.500.000 frankov; za papežovo krono in postrežbo 2.400.000 frankov za šole in milodare 1.200.000 frankov.

Kakor se vidi, se je računalo samo za papežovo osebo 2.900.000 frankov. Seveda je papež porabil komaj 50.000 frankov na leto in torej lahko 2.850.000 frankov vsako leto naložil v hranilnici. Tudi drž. tajnik je lahko spravil lepe svote na stran. Vsega skupaj so bili pri drž. tajniku trije plačani uradniki Rampolla, njegov namestnik in vodja pisarne, poleg teh pa trije mladi duhovniki, ki so se pripravljali za diplomatsko karijero in so morali delati zastoj.

(Dalje prih.)

Dermota o doseganju delovanja pripravljalnega odbora in podal v kratkih črtah program za bodoče delovanje »Akademije«. Glavni namen društva je, delovati za umstveno in moderno-nravstveno izobrazbo. Da se to doseže, se bo skušalo v prvi vrsti s predavanji popularizirati znanost. Društvo hoče zediniti vse življe, ki hočejo delovati v tem smislu. Društvo je kulturno in kot tako protireakcijsko-naravno, zeto se tudi hoče boriti proti vsaki reakcionarnosti. »Akademije« se hoče naslanjati na lokalne organizacije, bralna društva, čitalnice i. t. d. in računata na deželi zlasti na podporo učiteljsstva.

Tajnikova izvajanja so se odobruje vzela na znanje. Na to so se čitala od ministrstva že potrjena pravila in se sprejemali novo vstopiški člani.

Temu so sledile volitve. Za skrutinatorja sta bila imenovana gg. dr. Novak in jur. Cham. V celem se je oddalo (pravico voliti imajo samo redni t. j. predavajoči člani) 24 glasov. Za predsednika je bil s 23 glasovi izbran gg. dr. Vladimir Ravnihar.

V odbor so bili izvoljeni gg.: Dr. Robida, A. Dermota, svetnik Franke, dr. Stojc, dr. Müller, prof. dr. Kušar, dr. Kraigher, dr. Novak, dr. Lončar in Gärtner, za namestnike gg.: prof. Majcen v Novem mestu, dr. Tuma v Gorici in dr. Merhar v Trstu. Za preglednike se bili izbrani gg.: prof. Kenda, dr. Tičar in I. Šega.

Na predlog A. Dermote se je nato letni prispevek za redne člane določil na 2 kroni vstopnine in 1 krono mesečnine, za izredne člane pa na Kristanov predlog vstopnina 1 krono, letnina pa najmanj 2 kroni.

Med slučajnostmi se je razpravljalo osebno o društvenem organu Svetnik Franke je nasvetoval, da se naj proglaša »Naši zapiski« za društveni organ. Po dolgoletni debati se je sklenilo, da se prepusti odboru, da v tem oziru ukrene vse potrebno.

Daljša debata se je tudi vnela glede cenuriranja predavanj po odboru. Na predlog svetnika Franketa se je sklenilo, da mora vsak predavatelj preje naznaniti odboru naslov svojega predavanja in podati glavne črte iz svojega govora. Ker je bil s tem dnevi red izčrpan, je predsednik ob 12. uri zaključil zborovanje.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 27. oktobra.

Imenovanja. Davčni kontrolor g. Fran Aumann je imenovan davkarjem, davčna pristava gg. Vinko Nedeljko in Valentin Kompore sta postala kontrolorja, računska davčna pristava gg. Fran Faleskini in Tomaž Tavčar sta stalno nameščena, davčna praktikanta gg. Alojzij Mazgon in Anton Dolenc pa sta imenovana za začasna davčna pristava.

Kranjski klerikalci so se povodom Luegerjeve 60letnice prav posebno potrudili, da pokažejo svoje brezdomovinstvo. Niso se zadovoljili s tem, da so ga po svojem vodilju brzojavno pozdravili in mu čestitali. V »Slovenca« so mu posvetili poseben slavnostni članek, v katerem so tega krutega in neizprosnega sovražnika Slovanov kovali v zvezde, in priobčili in mu njegovo sliko. Koliko znamenitih, velezaslužnih Slovanov je samo tekom zadnjih let praznovalo 70letnice. »Slov.« ni nobenemu posvetil slavnostnega članka, o nobenem ni priobčil slike. Samo Lueger mu je prirastel k srcu, ker je klerikalec, in to klerikalstvo je bilo povod, da se je katoliško-narodna stranka vrgla v prah pred tem zagrizenim Nemcem, ki je Slovanom zaprl Dunaj, dasi je Dunaj velik in bogat le, ker se tja stekajo tudi slovanski milijoni. To potopanje je pač jasen dokaz, da priznavajo naši klerikalci Luegerja tudi za svojega, kot pravi brezdomovinci, katerim je narodnost le krinka, ki si jo obesijo na linavške obraze, kadar jim kaže, ki pa so v resnici taki internacionalci, da javno proslavljajo sovražnika Slovanov samo zato, ker je klerikalec. Ponavljamo še enkrat, kar smo že zadnjič rekli: Kaj bi slovanski svet rekel, ko bi se mi postavili na stalščice, da je na pr. Derschatta, ravno tako strupen naš narodni sovražnik kakor

njegov zaveznik Lueger, liberalci in ko bi ga zaradi njegovega liberalstva tako proslavili, kakor so liberalci Luegerja? »Slovenec« ni vedel na naše opomnje drugega odgovoriti, kakor da je baron Schwegel častni občan ljubljanski in da je napredna stranka z Nemci politično zavezana. Baron Schwegel je bil imenovan častnim občanom v času, ko je bila Ljubljana prizadeta po potresu. Kakor baron Schwegel tedaj ni vprašal, kake narodnosti je Ljubljana, nego se je z vsem svojim vplivom trudil, da pomore mestu in hudo prizadetemu prebivalstvu, tako tudi Ljubljana ni vprašala za politično naziranje barona Schwegla, nego mu je podelila častno občanstvo v znak hvaležnosti za njegove znatne zasluge, ki si jih je pridobil za Ljubljano v tistih težkih časih. In ta politična zveza! Zadnjič se je pokazalo v deželnem zberu, da ta zveza ne nalaga naši stranki v narodnem oziru prav nobenih dolžnosti, in že spet slepmišijo klerikalci s ta zvezo. Sicer pa naj klerikalci kar lepo molče o tem, da nimajo zveze z Luegerjem. Njih zveza je sicer tajna, a njen vpliv se pokaže pri vsaki priliki. Vsi klerikalci v državnem zboru so ena banda. Našim klerikalcem ta tajna zveza že davno ne zatošča in radi bi imeli očitno zvezo. Nihče se v državnem zboru in tudi v časopisju ni tako zavzemal za ustanovitev katoliškega centra, ki naj bi na internacionalni podlagi združil klerikalne poslance vseh narodnosti, kakor ravno kranjski klerikalci. Ko bi bila ustanovitev takega katoliškega centra odvisna od kranjskih klerikalcev, bi že davno eksistirala. Naši klerikalci so vse storili, kar je bilo v njih močeh, da se ustanovi ta klub katoliških brezdomovincev, ali nemški klerikalci in v prvi vrsti Lueger, niso marali skupnega kluba s slovanskimi klerikalci. Lueger je odklonil ponudbo naših klerikalcev, ker je sicer klerikalec, a v narodnem oziru ravno tak nacionalec kakor Derschatta ali Wolf. Dasi je pa Lueger tak nemški hajlovec in dasi je dal klerikalcem omenjeno brco, mu vendar pojo slavo in mu kade kot kakemu polbogov. Pa naj še kdo reče, da ti naši klerikalci niso pravi Luegerjevi štifelpucarji.

Mestna hranilnica. Novi upravni odbor mestne hranilnice se je sinoči konstituiral in sicer tako-le: Predsednik veletržec gospod Fran Kollmann, podpredsednik državni poslanec in predsednik notarske zbornice g. Ivan Plantan, člani ravnateljstva gg. odvetnik dr. Josip Kušar, lekarnar Ubaldo plem. Trnkószy in nadsvetnik Anton Svetek, namestnika veletržec gosp. Feliks Urbanc in nadinžener g. Ivan Pavlin.

Antekrist. Nekje na Dolnjakem živi duhovnik, ki mu pravijo kmetje »Antekrist«. Ta božji na mestnik se naredi vsako leto po večkrat bolnega, da mu ni treba brevirja moliti in maše brati. Bolan je pa samo podnevi. Ponoči zbere okrog sebe celo vrsto ljudi in kvarta ter kolne z njimi vsa noč, dostikrat do 5 ure zjutraj. Dva posestnika je ta mazeljenec že spravil ob premoženje, enega že na boben, nekaj pa jih še spravi. Ni torej čuda, če ga imenujejo ljudje »Antekrist«.

Združevanje cerkvenih in posvetnih slavnosti je novotarija, s katero se bodo resnično verni ljudje pač težko sprijaznili. Nam je pač precej všeeno, kaj stori cerkev. Če je njej prav, da se na primer združi desetletnica društva katoliških cigararic s proslavo Matere Božje, kakor se je zgodilo v nedeljo, je nam tudi prav. Cerkevne slavnosti bodo potem še zabavnejše. Če pojde tako naprej, se bodo morda še cerkvene slovesnosti združevale s cirkusnimi predstavami ali s predstavami dresiranih bolh, ali celo s prestavami »sol-tanto pei signoria«, ki bi duhovne gospode še najbolj mikale. Torej le naprej. To je vse, kar imamo odgovoriti na opombe »Hrvatstva«.

Izredni občni zbor »Bolniškega in podpornega društva pomočnih uradnikov«, ki se je vršil sinoči ob osmih v Aurovem steklenem salonu, je bil dokaj dobro obiskan. Zborovanju je prisostvoval kot zastopnik politične oblasti magistratni svetnik gosp. Ivan Šesek. Občni zbor je otvoril načelnik gosp. A. Gutnik, ki je v svojem nagovoru poudarjal, da je odbor vsled vedno rapidnejše naraščajočih izdatkov za zdravniške honorare prišel do prepričanja, da proti društvu v finančnem oziru zelo neugodnem udarec, če se ne ukrene zdaj kaj primernega. In zato je sprožil misel o nastanitvi društvenega zdravnika. Zborovanje ima namen, da se čuje v tem oziru mnenje članov. Nekateri člani so se izrekli proti nastanitvi društvenega zdravnika, večina pa je odločno izrekla se za zdravnika. Na to je poročal tajnik g. Iv. Tomažič o izdatkih za honorare v zadnjih štirih letih. In teh je razvideti, da se je l. 1901. izdalo še le okoli 180 gl. za celo leto, l. 1903 so narasli honorari na 600 K, a od 1. januarja do 1. oktobra tega leta pa že na 1100 K. V prvi vrsti je tu upoštevati zvišani zdravniški tarif, ki je pred dvema letoma stopil v veljavo. Odbor mora in hoče varovati interese društva in njegovih članov — zaključil je načelnik svoj govor — in zato bode vsled pravic, ki mu jih daje § 14. dr. pr., razpisal in oddal službo društvenega zdravnika v naj krajšem času, člane pa obvestil pisnim putem o tem ukrepu. S tem je bil občni zbor končan.

Razburljiva vest je krožila te dni po Celju. Govorilo se je namreč mnogo o predzmem in naravnost silovitem slučaju, ko je skušala neka ženska — ali najbrže je bil le v žensko preoblečen moški — ugrabiti in odpeljati neko deklico iz Lokrova poleg Celja. V soboto so šle tri učanke iz zavoda šolskih sester proti domu. Zunaj mesta srečajo imenovano osebo, ki začne eno deklico vabiti s seboj, češ, da ji bo nekaj lepega kupila. Dve sta zbežali, a učanka A. Lednik iz Lokrova se da res premotiti in odide z njo. Dekle se je šele drugi dan vrnilo domov in pripovedovalo, da jo je ona oseba peljala nekam proti Štoram v neko hišo, odkoder je z zvijačo pobegnila. Gosposka poizveduje, kaj je na stvari. Enak slučaj se je pred leti zgodil pri Zidanem mestu, kjer so ugrabljeno deklico dobili šele čez več dni vso — pohabljeno.

Iz Št. Vida se nam poroča: Vinska trgatav delavskega podpornega društva v Št. Vidu nad Ljubljano je uspela prav krasno. Le žal, da so bili veliki prostori g. Štruklja še premajhni. Dvorana je bila nabasano polna. Pri veselici je nastopil prvikat društveni tamburaški zbor, (kateri obstoji kratke tri mesece) ter proizvajal precizno lepe a težke skladbe pod spretnim vodstvom gosp. Radivoja Jeločnika. Iz posebne prijaznosti je sodeloval tudi pri veselici žirovnikov zbor, kateri nas je zabaval s krasnim slovanskim petjem do trde noči. Veselico so olepšali viničariji in krasne viničarke. Želeti bi bilo, da nam to društvo priredi še mnogo takih veselici.

K »Zvezi slovenskih pevskih društev« je kot 29 društvo pristopilo pevsko društvo »Zorislava« v Sežani s 50 člani.

Gračično Jankomir pri Zagrebu je kupil g. Janko Hočev ar iz Krškega od doseganja posestnika Julija pl. Jelačiča.

Društvo slovenskih odvetniških in notarskih uradnikov v Ljubljani je uvedlo tudi posredovanje služb za odvetniške in notarske uradnike. Obratiti se je do predsednika, g. Josipa Christofa, odvetniškega sollicitatorja.

Očka Smovc v luknji. Včeraj je stal pred sodiščem v Loki župan Snoljšak iz Medvode, ker je dolžil župnika Ivana Broeta, da je on kriv vsega sovražstva v župniji in občini. Pri obravnavi so očka Smovca nastopili — dokaz resnice, kar je kazenskega sodnika tako prepričalo, da je gospoda župana obsodil na tri tedne zapor, poostrenejega vsak teden z enim postom. Daber tek, očka župan! V bodoče boste morda znali bolj držati svoj opravljivi jezik za zobmi in boste pustili v miru ljudi, katerim niste niti vredni odvzeti jermenov z njihovih čevljev! Medvode imajo res lepega in vzornega župana, ki mora posedati po zaporih!

Izpred sodišča. Kazenske razprave pri tukajšnjem dežel. sodišču. 1.) Jurja Jesenovca, delavca v Ljubljani, je mestni stražnik Martin Gerlovec, zaradi sumljivosti in razgrajanja po Linhartovih ulicah pozval, naj pove ime. Temu se je pa Jesenovec protivil, in ker ga je hotel stražnik odvesti na stražnico, ga je vrgel dvakrat ob tla, mu hotel vzeti sablo ter ga z roko za-

grabil za vrat. Stražnik je moral rabiti orožje. Jesenovec je bil obsojen na 2 meseca težke z postom poostrene ječe. 2.) Ivan Filip Naglič, stolarski pomočnik v Ljubljani, je pred Smrajčevu branjarju na Martinovi cesti v prepiru vrezal Janca Fraklja z nožem v obraz in ga sunil v hrbet. Napila sta se jeruža, potem se pa stegla. Naglič je bil obsojen na 4 tedne s trdim ležiščem poostrenejega zavora. 3.) France Kokalj, dninar, je nekoliko pijan pretil z nožem v roki svojemu svaku Martinu Staretu, jezen, ker so bile večne duri zaprte rekoč: »To je tvoj Bog, tristo hudičev naj me vzame, da boš ti danes orknil, ven stopi, da te bom!« Svoji sestri je pa rekel, da ji prereže trehuh. Pobil je tudi 8 šip, raztrgal pri oknu 4 preproge in z nožem poškodoval večne duri. — Obsojen je bil na 6 tednov težke, s postom in trdim ležiščem poostrene ječe. 4.) France Tome, barvar v Radovljici, se je v Dolžanovi gostilni zaradi neke malenkosti sprl z Matevžem Pircem ter mu zagnal kozarec v ramo. Ponoči okoli 11. ure je stavil Pirc Tomca pred hišo na odgovor, zakaj je vrgel vanj kozarec. To pa je Tomca vnovič razburilo, da ga je jel tepsti z nožem in nekim robotim orodjem. Obdolženec priznava, zagovarja se le, da je to storil v silobrannu, ker ga je Pirc napadel, kar pa ni res. Obsojen je bil na 4 mesece težke s postom in trdim ležiščem poostrene ječe. 5.) Janez Sedlar, hlapec v Loki pri Mengšu, se je domači dekli ponujal kot ljubimec, a ona ni marala zanj, zato je ni mogel videti in je prišlo med njima dostikrat do prepira. Nekega dne sta se pa na podu strela. Sicer se ni takrat nič hudega pripetilo, pač pa 2 dni pozneje. Ko je prišla Franciška Jerič zjutraj v hlev, jo je Sedlar brez povoda z gnojnimi vilami tako stregel, da je težko poškodovana obležala. Obsojen je bil na 3 mesece težke ječe.

Požar. Na Razdrtem je v nedoglednem presledku 26. t. m. ob 9 uri pogorela zopet ena hiša sosedna pa poškodovala. Škode se ceni okrog 700 kron. Da ni sosedna hiša in še kaj več pogorelo, zahvaliti se je v prvi vrsti domači požarni bramb. — Ogenj. Dne 21. t. m. je pogorela hiša Franca Krvine v Dolenji vasi pri Polhovem gradu. Škode je 5000 kron. Užgal je petleten otrok. — Požar. Zopet je nastal ogenj zaradi otrok v vasi Praproče ob Št. Rupert. Vrlo so se obnesle požarne brambe iz Št. Ruperta, katera je bila takoj na mestu in iz Trebnjega, katera je zaradi oddaljenosti nekoliko kasneje prišla.

Najden novorojenček. Danes zjutraj ob trideset na 7. so našli na Trnovskem pristanu na bregu Ljubljanske mrtvo dete moškega spola. Zdravniška preiskava je dognala, da je bilo dete mrtvo rojeno. Mati je do sedaj neznana.

Nesreči. Včeraj je padla Francetu Gašperlinu iz Begunj na levo nogo smreka in mu jo zdrobila. Prepeljali so ga v deželno bolnišnico. — Delavcu Hanriku Grabnerju je včeraj stroj v predilnici v Litiji med delom zmečkal levo roko. Tudi tega so pripeljali v deželno bolnišnico.

Dober okus je začutil danes ponoči neki neznan uzmovič. Zapazil je, da po Ferlinčevem dvorišču hodi črn, 6 K vreden puran, ki mu je napravil take skomine, da ni privoščil, da bi ga restavratorec gosp. Peter Krisch napravil svojim gostom, ampak se ga je sam polastil.

Delavsko gibanje. Včeraj se je odpeljal z južnega kolodvora v Ameriko 10 Črnogorcev, nazaj pa je prišlo 20 Slovencev. — Iz Westfalskega je prišlo 126 Hrvatov, ki so šli deloma v Zagreb, deloma na Reko.

Izglubljene in najdene reči. G. Gabrijela Stoparjeva je včeraj izgubila zavitek s 40 K. — Dijak Ciril Tratnik je našel manjšo svoto denarja.

Hrvatske novice. — Sprememba v naučnem ministru stvu. Sekcijski načelnik za nauk in bogočastje Armin Pavič je šel v pokoj. Na njegovo mesto je imenovan veliki župan iz Virovitice Levin Chavrak Letovanički, a za vel. župana virovitiške županije in mesta Oseka je imenovan poslanec in veleposelnik Ant. pl. Mihalović. Ker mora Mihalović vsled tega odložiti poslaniški mandat, razpiše se dopolnilna volitev a kandidat bo — Chavrak. — Zaradi glagolice je poklican kotorski škof Učelini v Rim. Na zahtevo kardinala Mery del Vala, naj se prepove nekaterim cerkvam v kotorski škofiji raba glagolice, je baje škof odgovoril, da se rajši odpove svoji škofovski časti, kakor da bi izdal pravice glagolice v svoji škofiji. — Za predsednika hrvaške regnikolarnne deputacije na mesto umrlega pl. Franciscija je izvoljen posl. Svetozar pl. Kušević. — Dopolnilna volitev v ivaneškem okraju bo 3. novembra. Starčevićanci kandidujejo hranilničnega ravnatelja Iv. Zatluco, Obzoraši pa župnika Iv. Šašla. — Urednik

hrvaškega izdanja državnega zakonika je postal profesor na drž. realki v Spljetu dr. Tome Matič.

Slovenci v Ameriki. — V rovu je ubilo v Calumetu Slovenca Jos. Mušiča, doma iz Čudenca sela pri Črnomlju. — Umrli je v Julietu Jakob Plut iz Gor. Suhorja. V Ameriki je živel 17 let. — Rojak ustrelil rojaka. V Pueblu je ustrelil Ignacij Mišmaš rojaka Lukeka, ki je stanoval pri njem. Sprla sta se zaradi — rusko-japonske vojne.

Najnovejše novice. — Posojilo 120 milijonov je dovolila francoska zbornica najeti mestu Parizu.

— St. Vaclavska posojilnica v Pragi ima zopet skrajno kritične dni ter je pričakovati neizogibno konkurza.

— Srbski proračun za leto 1905. znaša 85 milijonov dinarjev, od teh 4 mil. za vojno ministrstvo.

— Afera Koburg-Matašič. Princ Filip Koburški je privolil, da preiščeta duševno stanje njegove žene Lujze dva pariška psihijatra. — Prinčezinja dobiva za časa preiskavanja duševnega stanja od svojega moža mesečnih 6000 K, od očeta pa dobiva letnih 50.000 frankov. Princ Filip Koburški pa je obenem izjavil, da ne plača dolgov, ki jih je napravila prinčezinja, odkar je ušla, ker je po prvem njenem begu z Matašičem moral plačati 3 milijone njenega dolga ter si je moral v ta namen zadolžiti svoja posestva.

— Huda obsodba. Ruski štabni častnik, ki so ga spomladi prišli v Lvovu, je bil te dni v Varšavi obsojen v smrt, ker je izdal Avstro-Ogrski tajne dokumente.

— Nenavadna velikodušnost. Mašinist Adalbert Stockert na Reki, ki je pripomogel policiji, da je dobila Jennerja in tovariše, je prepustil nagrado 10.000 K reškim ubogim.

— Cesarjeva ustanova. Cesar Franc Jožef je podaril v spomin na svojega zdravnika, dvor. svetnika Winderhofera, 12.000 K kot ustanovo za brezplačno zdravljenje revnih otrok v otroški bolnišnici, v kateri je pokojni deloval 40 let.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 27. oktobra. Ministrski predsednik Körber, ki se je sinoči vrnil na Dunaj, je danes sprejel dr. Bärnreitherja in dr. Derschatta. Z njima bi bila morala priti tudi dr. Lueger in dr. Gross, ali oba sta bila zadržana. Körber je Bärnreitherju in Derschatti pojasnil, da spremembe v ministrstvu nimajo nobenega vpliva na smer notranje politike. Izvršile so se samo osebne spremembe, zistem se ni premenil in ostane vladni kurz isti kakor doslej. S Čehi ni vlada sklenila nikakega dogovora in zato nimajo Nemci nobenega vzroka, da bi bili vznemirjeni. Vlada ima glede Čehov le eno misel: storiti, kar mogoče, da se omogoči redno delovanje državnega zbora. V soboto se snide izvrševalni odbor Derschatta-Bärnreither Lueger-Grossove zveze nemških strank.

Lvov 27. oktobra. Danes popoldne je bil ob mnogoštevilni udeležbi občinstva pogreb umrlega Jaworskega.

Rusko-japonska vojna. **Pariz 27. oktobra.** Admiral Roždestvenski je glede streljanja na angleške ribiške ladje pojasnil naslednje: Predno je balistično brodogve odplulo, je admiral razglasil, da se bo streljalo na vsako ladjo, ki bi se brodogvu približala. Brodogve je zagledalo na morju dve ladji, ki sta izgledali kot japonski torpedovki. Luči ni bilo na teh ladjah, in ker sta se ladji bližali brodogvu, se je na nji streljalo.

London 27. oktobra. »Daily Mail« trdi, da je angleška vlada poslala v Petrograd ultimatum.

Petrograd 27. oktobra. »Pravitelstveni Vestnik« prijavlja carjev reskript, s katerim se je Aleksejevu vzelo vrhovno poveljstvo nad mandžursko armado in se je isto izročilo Kuropatkinu. Car izreka v reskriptu iskreno upanje, da se Kuropatkinu posreči, premagati Japonce in zagotoviti Rusiji mir.

Petrograd 27. oktobra. Rusko telegrafsko agentstvo javlja iz Mukdena: Včeraj zvečer ob 10. uri se je vnel pri neki vasi ljut boj. Japonci so po vso noč trajajočem boju zavzeli do- tično vas.

Poslano.*

Gostilničarska zadruga namerava v najširšem obsegu konkurirati s pokuševalno kletjo c. kr. kmetijske družbe, ako bo iste prišla zopet z enakimi pokuševalnimi večeri nasprotovati ljubljanskim gostilničarjem. Omenjena zadruga namerava ustanoviti veliko pokuševalno klet, v kateri bodo imeli ljubljanski gostilničarji in vinotroci na razpolago svoja vina, da bodo s tem pokazali c. kr. kmetijski družbi, da znajo sami najti in kupiti pristno vinsko kapljico, kar so delali predniki že nad tisoč let, ko še tedaj ni nihče sanjal o c. kr. kmetijski družbi, da bo iste kdaj obstala in z vinom mešetarila. C. kr. kmetijska družba bi si naj prihranila svoj prijazen trud in namen, škodovati ljubljanskim gostilničarjem s pokuševalnimi večeri, ker gostilne so itak že brez tega vse prazne, draginja na trgu je grozovita, visoka je najemščina, davek in stroški so veliki; gostilniška obrt pa se nahaja vsekakor v slabem gmoatnem stanju. Taistim gg. obiskovalcem pokuše- valne kleti, kateri se pod »Poslano« v »Slovenskem Narodu« 17. oktobra pritožujejo, da se ljubljanske kleti napolnjujejo z novim vinom, o de- želni pokuševalni kleti pa ni čuti nihesar, se ljubljanski gostilničarji najvdaneje priporočajo za obisk svo- jih gostiln, kjer se tudi dobi bokal dobrega vina, saj je pristnega vin skega pridelka v zadnjih letih obilo in če ima posamezen le par grošev in drugo mu pivarne posodijo, ga kupi sam, posebno je to olajšano se- dat, ko so povsodi železnice na raz- pologo, kar pred več desetletij ni bilo; kateremu pa ni možno, da vino od vinorejca sam kupi, imamo pa dovolj vestnih vinotrožev, kateri imajo bogate zaloge naravnega vina, kateri pokupijo vina od najubožnejših kme- tov, kateri z velikim trudom pride- lajo par vedrov poštenega vina, c. kr. kmetijska družba pa le povzdi guje veleposestnike in bogate vino- rejce.

Več ljubljanskih gostil- ničarjev.

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Poslano.*

Z ozirom na notico, priobčeno v »Slovenec« med »Jeseniskimi novicami«, da se izve pri g. Fabincu, kako je kan- tiner Paar streljal na nekega Slo- venca, si usojam pripomniti, da ni pri meni nikake policijske agenture. Kdor se za stvar zanima, naj se obrne na c. kr. orožniško postajo, kjer bo dobil v zadevi natančnejše po- datke, ker mora biti orožništvu stvar gotovo najbolj znana.

Jesenice, 26. oktobra 1904.

Fran Fabinc.

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Da se odstrani telesno za- prtje, okrepi želodec in pospeši pre- javljanje, — priporočajo znameniti profesorji medicinske zveleodne tinkture lekarnarja Plecolija v Ljubljani na Dunajski cesti. 8-19 Zunanja naročila po povzetju 1264

Zahtevajte
ilustrovani cenovnik
podjetja za žarnice
„Ideal“ 18
Hugo Pollak
DUNAJ, VI., Wallgasse 34.
Cena lepa svetloba brez instalacije
in nevarnosti. Poraba 1/4, kr na 1 uro.

vzgajališče
javna realka, pripravljajni razred, državno-
veljavna izpričevala
Artur Speneder
DUNAJ, XV., Neubaugürtel 36.
Ustanovljeno 1849. 219-41

Meteorološko poročilo.
Vilina nad morjem 306.2. Srednji srčni tlak 736.0 mm

Old.	Čas opazo- vanja	Stanje baro- metra v mm	Tempera- tura v C	Vetrovi	Nebo
26.	9. sv.	730.8	10.7	sr. sever	oblačno
7.	7. sv.	732.6	6.8	al sever	del. jasno
2.	2. pop.	733.5	14.5	sr. svzh.	pol. oblak.

Srednja včerajšnja temperatura: 11°5, normale: 8°5. — Padavina 0.0 mm.

Borzna poročila.

„Kreditna banka“ v Ljubljani.
Uradni kurzi dun. borze 26. oktobra 1904.

Naložbeni papirji.	Dinar	Blago
4% majeva renta	99-95	100-15
4% srebrna renta	99-90	100-10
4% avstr. krona renta	99-90	100-10
4% zlata	119-85	120-05
4% ogrska krona	97-95	98-15
4% zlata	118-95	119-15
4% posojilo dežele Kranjske	99-50	101-
4% posojilo mesta Splet	100-25	101-25
4% bos. herec. žel. pos. 1902	100-95	101-95
4% češka dež. banka k. o.	99-60	100-
4% ž. o.	99-60	100-
4% zast. pisma gal. d. hip. b.	101-40	102-40
4% pešt. kom. k. o. z.	107-40	108-40
4% 10% pr.	100-50	101-20
4% zast. pisma Innerst. hr.	100-50	101-20
4% ogrske cen.	100-50	101-20
4% dež. hr.	100-	100-90
4% z. pis. ogr. hip. ban.	100-	100-90
4% obl. ogr. lokalnih že- leznic d. dr.	100-	101-
4% obl. češke ind. banke	100-75	101-75
4% prior. Trst-Poreč lok. žel.	98-50	99-50
4% prior. dol. žel.	99-	99-
3% juž. žel. kup. 1/4.	307-	309-
4% avst. pos. za žel. p. o.	100-50	101-50

Srečke.

Srečke od 1. 1860 ^{1/2}	185-20	187-20
„ 1864	265-	269-
„ tizske	162-75	164-75
„ zem. kred. I. emisije	307-	317-
„ II.	299-	309-50
„ ogr. hip. banke	273-	278-50
„ srbske à frs. 100-	94-	98-
„ turške	130-75	131-75
Basilika	20-75	21-75
Kreditne	481-	491-
Inomoške	80-50	81-
Krakovske	84-	88-50
Ljubljanske	68-	71-
Avst. rud. križa	54-	56-
Ogr.	28-80	29-80
Rudolfove	65-	70-
Saleburške	77-	81-
Dunajske kom.	529-	538-

Delnice.

Južne železnice	85-50	86-50
Državne železnice	660-50	661-50
Avstr.-ogr. bančne delnice	1634-	1644-
Avstr. kreditne banke	673-	674-
Ogrske	785-50	786-50
Živnostenske	249-	250-
Premogokop v Mostu (Brüx)	655-	660-
Alpinske motan	487-50	488-50
Praške žel. ind. dr.	2446-	2457-
Rima-Murányi	529-25	531-25
Trbovjske prem. družbe	313-	316-
Avstr. orožne tovr. družbe	528-	532-
Češke sladkorne družbe	179-	180-70

Valute.

C. kr. cekin	11-35	11-39
20 franki	19-06	19-09
20 marke	23-49	23-57
Sovereigns	23-92	24-
Marke	117-52	117-72
Laški bankovci	95-20	95-40
Rublji	253-50	254-50
Dolarji	4-84	5-

Zitne cene v Budimpešti.
Dne 27. oktobra 1904.

Termin.		
Pšenica za april	50	10-30
Rž „ april	50	7-99
Koruzza „ maj	50	7-41
Oves „ april	50	7-21

Efektiv. Nespremenjeno.

Učenec

boljšega stanu, nemškega in sloven-
skega jezika zmožen, ki je že več
let bil v trgovini z mešanim blagom,
išče primerne prostora. 3098
Naslov pove uprav. »Slov. Nar.«

**„Občeslov. obrtno društvo“
v Celju 3087-1**

naznanja, da se sprejemajo oglasi za
„Kažipot“ po slov. Štajerskem, ki ga
izda za leto 1905. še do
15. novembra 1904.
Oglase je pošiljati na „Občeslo-
vensko obrtno društvo v Celju“, ki
daje tudi vsa tozadevna pojasnila.

Podpisano šolsko vodstvo priporoča
16 let starega, pridnega in ubogljivega

dečka

v trgovino v Ljubljani ali kakem drug-
em mestu, kjer je obrtno nadaljevana
šola. — Natančnejše pove: „Vodstvo
štirirazredne ljudske šole v Starem
trgu pri Ložu“. 3100-1

Beri vsakdo in naroči.

Gosje perje le 60 kr.

Za napolnitev gornjih in spodnjih bla-
zin in zglavnih blazin razpošiljam novo
sivo gosje perje, z roko skubljeno, 1/2 kg
za samo 60 kr., boljše kakovosti le 70 kr.
v poskusnih poštnih pošiljativan po 5 kg
s povzetjem.

J. Krasa, trgovina s posteljnim
perjem, **Smileh pri Pragi 770.** —
Zamena dovoljena. 3099

Sprejemem v stalno službo

2 krojaška pomočnika
z dobro plačo. 3101-1

Filip Merkelj
krojaški mojster v Ajdovščini.

Vina

v steklenicah

iz dunajske rotovške kleti
(originalna polnitev) se dobi-
vajo v špecerijski in delika-
tesni trgovini in vinarni

Franje Kham
Miklošičeva cesta.

Grenčica
„Florian“
in likér 5-246
„Florian“
najboljša kapljica za želodec.

Fine, pristne

kožuhovinaste jopice

in **paletoti**, pristni skunks, perzijski sealskini in raz-
lični drugi koljerji, moški kožuhi za na ulico in za pota-
vanja, podvlečeni s kožuhovino od divjačine ali s črno ovčjo
kožuhovino in z ovratnikom iz bobrovine so ravnokar došli in
se prodajajo po najnižjih tvorniških cenah v

„Angleškem skladišču oblek“ v Ljubljani
na Mestnem trgu šte. 5.

Z odličnim spoštovanjem
Oroslav Bernatović.

Hranilnica

„Allgemeine Sparkasse und Leihanstalt in Linz“
proda svojo

graščino Žusem pri Loki

politiški okraj Celje, sodni okraj Šmarje na Štajerskem, ki je bila leta 1897.
sodno cenjena na gl. 120.310-20 = K 240.620-40, in ki je bila od tedaj pre-
cej izboljšana, za K 190.000.—
Graščina, v dež. deski vpisano veleposestvo, obsega 664 hektarjev 52 arov
sveta, vmes 593 hektarjev 48 arov gozda. H graščini spada: dvorec, šola, velika
kapela, gostilna, hiša za trgovino, lovska hiša, dve oskrbniški in dve kmeti-
ski hiši, delavske in pazniške hiše itd. in pa v lepem cvetu se nahajajoča tovarna
za kopita. Lastna lovska in rudosledna pravica. 2909-3
Več pove „Allgemeine Sparkasse und Leihanstalt in Linz“.

Špecerijska trgovina
s kompletno opravo in prodajo
žganja v najboljšem teku se odda
v Slomškovich ulicah 13.

Išče se 3085-2
poštna upraviteljica
namestnica (substitutinja) za 1 mesec
ali tudi za več časa.
Hitre ponudbe na pošto Banjaloka.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Beljaku.
Izvod iz voznega reda.
Veljaven od dne 1. oktobra 1904. leta.

ODHOD IZ LJUBLJANE juž. kol. PROGA NA TRBIŽ. Ob 12. uri 24 m pozočil osobni
vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Aussee
Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m
zjutraj osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal
v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzen, Marijine vare, Heb,
Francove vare, Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 54 m dopolndne osobni vlak
v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Solnograd, Lend-Gastein, Zell am See,
Inomost, Bregec, Curih, Ženeva, Pariz čez Amstetten na Dunaj. — Ob 3. uri 56 m popoldne
osobni vlak v Trbiž, Šmohor, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno, čez Klein-
Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago,
direktni voz I. in II. razr., Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči osobni
vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo (Trst-Monakovo direktni voz I. in II.
razreda). — PROGA V NOVO MESTO IN KOČEVJE. Osebnih vlaki. Ob 7. uri 17 m zjutraj v
Novo mesto, Straža, Toplice, Kočevje, ob 1 uri 5 m pop. istotako. — Ob 7. uri 8 m zvečer v
Novo mesto, Kočevje. — PRIHOD V LJUBLJANO juž. kol. PROGA IZ TRBIŽA. Ob 3. uri 23 m
zjutraj osobni vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo, Inomost, Franzensfeste, Solnograd,
Linc, Steyr, Ischl, Aussee, Ljubno, Celovec, Beljak. (Monakovo-Trst direktni voz I. in II. razr.).
Ob 7. uri 12 m zjutraj osobni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 10 m dopolndne osobni vlak z Du-
naja čez Amstetten, Lipsko, Prago (direktni voz I. in II. razreda), Francove vare, Karlove var.,
Heb, Marijine vare, Plzen, Budejevice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Ženeva, Curih, Bregec,
Inomost, Zell am jezeru, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, Šmohor, Pontabel. — Ob 4. uri
44 m popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthal, Beljaka, Celovca, Monakovoga, Ino-
mosta, Franzensfesta, Pontabla. — Ob 8. uri 44 m zvečer osobni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka,
Šmohorja, Celovca, Pontabla, čez Selzthal iz Inomosta, Solnograda čez Klein-Reifling, iz Steyra,
Lince, Budejevic, Plzna, Mar. varov, Heba, Francovih varov, Prage in Lipskega. — PROGA IZ
NOVEGA MESTA IN KOČEVJA. Osebnih vlaki: Ob 8. uri 44 m zjutraj iz Novoga mesta in
Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže, Toplice, Novoga mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m
zvečer istotako. — ODHOD IZ LJUBLJANE drž. kol. V KAMNIK. Mešani vlaki: Ob 7. uri
28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 7. uri 10 m zvečer. — Ob 10. uri 45 m ponoči
samo ob nedeljah in praznikih in le oktobra. — PRIHOD V LJUBLJANO drž. kol. IZ KAM-
NIKA. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 10. uri 59 m dopolndne, ob 6. uri 10 m zvečer.
Ob 9. uri 55 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih in le oktobra. — Čas prihoda in odhoda
je označen po srednjeevropskem času, ki je za 2 min. pred krajevnim časom v Ljubljani.

Ustanovljeno l. 1862.

RUDOLF GERBURTH
c In kr. dvorni strojnik

DUNAJ, VII., Kaiserstrasse 71, vogal Burggasse.
Največja in najobsežnejša zaloga

peči
navadnih in tudi najelegantnejše
opremljenih.
Specialiteta: V vseh barvah v ognju emajlirane peči. Regulacijske
poinilne peči od K 15- naprej.

Štedilniki, ognjišča in strojna ognjišča
Plinove peči, peči z železnimi pečnicami, peči za
peko, sušilni aparati itd. 2459-16 Specialni katalogi zastoj in
poštne prosto.

Ne prezrite!

Kdor želi biti postrežen z dobrim, pristnim blagom po
solidnih cenah, naj se obrne na že dolgo obstoječo, vsakomur
znano tvrdko 4.9-43

Franc Čuden

urar in trgovec z zlatino in srebrnino, delničar družbe
Prvih tovarn za ure 'Union' v Ženevi in Bielu v Švicl,
zalagatelj c. kr. dolenske železnice, trgovina z voznimi
kolesi in šivalnimi stroji

Ljubljana, Prešernove ulice
nasproti frančiškanskega samostana.

Filialka: Glavni trg, nasproti rotovža.

Posebno se priporočajo pristne, osebno v Švicl nakup-
ljene **žepne ure** in vsakovrstne **stenske (pendel) ure**
z donečim bitjem v krasno izrezljanih omaričah.
Največja zaloga **briljantov**, na katere se sl. občinstvo
posebno opozarja, zlasti glede izbere, ker so v zalogi od gl. 25
do čez tisoč glđ., vdeleni v različnih oblikah (façonah), torej
lahko vsakdo izbere kaj primernega.

„Cene niso pretirane.“
Nadalje se priporoča bogata zaloga pravega ali china-
srebra vsakovrstna namizna oprava (Besteck), garniture v
krasnih skrinjicah in druge, iz china-srebra najmodernejše
izdelane vsakovrstne stvari.

Jako primerna in porabljiva splošna darila.
Ceniki zastoj in poštne prosto.

Velika zaloga šivalnih strojev in koles, tudi motoma kolesa

Sadna razstava v Radovljici
je odprta le še kratek čas!
Vsakdo naj torej hiti, da si jo še
ogleda! Razstava je odprta vsak
dan od 8. zjutraj do vida zvečer.
Vstopnina 30 vin. 2787-27

Trgovski pomočnik

21 let star, izkušen trgovine z mešanim
blagom, želi menjati svojo službo.
Naslov pove uprav. „Sl. N.“ 3068-3

**Dva zmožna
mizarska pomočnika**

takoj sprejme z dobro plačo Jernej Bitenc,
mizarski mojster v Postojni. 3075-3

**Solidna
blagajničarka**

se išče za večjo trgovino na deželi,
koja mora biti tudi v špecerijski stroki
dobro izveščana. Kje, pove upravu
„Slov. Naroda“. 3047-3

Izurjena prodajalka

mešanega blaga, z večletnimi spr-
čevali išče mesta kje na deželi.
Vstop lahko takoj. 3078-2
Naslov pove uprav. „Slov. N.“

**Več spretnih in dobrih
pomočnikov**

sprejme v delo
J. Zamljen
čevljarji mojster 3083-2
Kongresni trg šte. 13, Ljubljana.

**V hiši „Narodne tiskarne“
v Knaflovih ulicah št. 5**
se odda za 1. februarj 1905

**lepo
stanovanje**

v III. nadstropju, obsoječe iz 3 sob,
kuhinje, shrambe, poselske sobe, kleti
in podstrešja.
Več v upravnistvu „Slov. Naroda“.

Deklica

ki je dovršila veščazrednico, želi
vstopiti v pouk v ksko trgovino.
Več pove Iv. Kosi pri Sv. Lenartu,
p. Velika Nedelja. 3081-2

Prodajalka

popolnoma zmožna špecerije, inteli-
gentna, zanesljiva v postrežbi, sloven-
skega in nemškega jezika v govoru in
pisavi popolnoma vešč, se sprejme do
1. decembra v Ljubljani. 3062-4
Ponudbe sprejema Karel Planin-
šek, Ljubljana.

oton Zupančič 2-123
Čez plan.

To najnovejšo knjigo Zupančičevih
poezij je pozdravila kritika zelo ra-
dostno in jo ocenila izredno laskavo.
„Zlato knjigo“ moderne slovenske li-
rike jo naziva kritik Šever v „Slov.
Naroda“, pa tudi „Slovenec“ ter „Dom
in Svet“ sta priznala Zupančiča brez
vsake pridržka za največji lirčni
talent med sodobnimi slovenskimi
pesniki. Ta soglasna ugodna sodba
sicer tako nasprotujočih si listov pač
neoporečno dokazuje, da se je poro-
dilo na polju naše lirike nekaj res
nenavadnega, nekaj takega, kar sili
tudi nasprotnika, da to prizna hoté,
nehoté.

Dobiva se v založništvu
Lav. Schwentner-ja
v Ljubljani

broš. po 2 K, s pošto po 2 K 10 h; v panteon-
izdaji po 3 K, s pošto po 3 K 10 h.

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“
Podružnica v CELOVCU. Akcijski kapital K 1.000.000.—
Kupuje in prodaja Zamenjava lu ekskomptuje Daje prodajmo na vrednostne papirje.
vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, ko- Zavaruje srečke proti Zavaruje srečke proti
munalnih obligacij, srečk, delnic, valut, noveev izžrebane vrednostne papirje in kurzni izgubi.
in deviz. Vinkuluje in devinkuluje vojaške zenitinske kavelje.
Promese Izdaja k vsakemu žrebanju. Eskompt in inkasso menic. Borzna naročila.

Vsekdar najnovejše prave
GRAMOFONE
in plošče v veliki izbiri se dobijo
le pri zastopniku Nemške deln. družbe
za gramofone
RUDOLFU WEBER
urarju
Ljubljana
Dunajska cesta št. 20
(Hribarjeva palača nasproti kavarni „Evropa“).
1718-16

Naše nizke cene vzbujajo pozornost!

Trpežni moški čevlji iz usnja z obšivkom par gld. 2-90.	Izvrstni moški čevlji za zavezovati par gld. 3-25.	Močni, gladki moški čizmi (štifletji) par gld. 2-90.
Trpežni ženski čevlji za vsakdanjo rabo par gld. 2-60.	Zelo močni ženski čevlji za zavezovati par gld. 2-90.	Izvrstni ženski čevlji z gumbi par gld. 3-25.
Elegantni, barvani moški čevlji za zavezovati, par gld. 4-—.	Priročni moški čevlji iz jadvrovine par gld. 1-— do 1-40.	Barvani moški in ženski usnjati sandali par gld. 2-50—3-—.
Vsake vrste otročji čevlji rujavni in črni od gld. 1-— naprej.	Elegantni ženski salonski čevlji par gld. 1-50.	Ženski čevlji z navskrižnimi zaponami, črni in barvani, par gld. 2-— do 3-—.

Najfinejši krem (mazilo) za rujava in črna obutala.
Popravila se najbolje in najceneje izvršujejo.

Alfred Fränkel
kom. družba prej:
Mödlinška tovarna za čevlje
v Ljubljani
Špitalske ulice šte. 9.
Zastopnica: Josipina Herrisch. 736-24

Tovarna za kruh in pecivo
KANTZ v Ljubljani priporoča
pravi rženi kruh, mešan in črn.
Sočnost in dobri okus pridobivata temu izdelku priznanje vsega občinstva.
Na mednarodni razstavi za živila v Bordeauxu je
dosegel z drugimi izdelki te tovarne najvišjo odliko (ča-
stni križ in zlato svetinjo z diplomom).
Prodaja se v hlebih in štručah po 40 in 20 vin.
Naročila z dežele se najtočneje izvršujejo.
Velika zaloga najfinejšega nasladnega peciva,
biskotov in suhorja. 163-81
Vsak dan poslednja sveža peka ob 1/2 6. zvečer.
Dvanajst podružnic in prodajalnic.
Higieniški transportni vozovi za kruh in pecivo.

**Največja
in najboljša zaloga** 2769-10
svilnatih damastov in baržuna
* * * * * po najnižjih cenah ima le * * * * *
Ernest Sark
Stari trg šte. 1.

Sezonske novosti!
kožuhovine × klobuki × venci
trikot-perilo × nogavice × rokavice
i. t. d. 2812-5
se prodajajo zaradi skorajšnje preselitve
.. po prav nizkih cenah ..
v trgovini modnega blaga
J. S. Benedikt
v Ljubljani, Stari trg.
Od novembra naprej Prešernove ulice.

Patent HATSCHKEK 2252-12
Škrilj-Eternit
(zakonito zajamčeno oznamenilo za ASBESTNI CEMENTNI SKRILJ.)
Najboljša streha sedanosti. Eternit tovarne LUDWIG HATSCHKEK Najdalekosežneje porošstvo.
Varna pred ognjem in viharji, klu- Vöcklabruck Dunaj Budimpešta Nyerges-Uyfalu Spričevala prve vrste.
buje vsem vremenskim vplivom, ne Gør. Avstrijsko. IX./I., Berggasse II. Andrassystr. 33. Ogrsko = Zahievajte vzorce in prospekte. =
potrebuje poprav, je lahka, lčna in cena.
Glavno zastopstvo za južne pokrajine: Delniška družba portlant cementa Dovje, v Trstu, via Geppa 2.

Vinarsko in sadjarsko društvo
za Brde v Gorici
priporoča gg. krčmarjem in zasebnikom
pravo pristno 2959-5

Brško vino

z najboljšo postrežbo po prav
zmernih cenah.
Vino se razpošilja v sodčkih od
56 litr. naprej in na željo tudi vzorce.
Obenem priporoča

najboljše sadje.

Točna postrežba.

Sedež društva je:

Gorica, ulica Barcellini št. 20.

Trgovski pomočnik

zmožen popolnoma slovenskega in nem-
škega jezika, vešč špecerije, inteli-
genten in zanesljiv, se sprejme takoj.
Kje, pove upravništvo „Slovenskega
Naroda“.

3024 5

Franc Stupica

Ljubljana

Marije Terezije cesta 1.

v Ančnikovi hiši zraven „Figovca“

priporoča slamoreznice, mlatilnice,
čistilnice, gepeljne, preše za gro-
zdje in sadje, samokolnice, pluge
in brane najboljšega izdelka;

dalje: sesalke za vodo in gnojnice,
pocinkane, asfaltirane, svinčene cevi
za napeljava vode, razne tehtnice
z uteži, štedilnike, kuhinj, opravo,
nagrobne križe, nakovala, privijake
žage in kotle za klajo in žganje.

Portland in Romancement
železniške šine in traverze, poljski
mavec. 1109-30

Mizarsko, tesarsko in klju-
čavničarsko orodje

ter vse druge, v železno stroko
spadajoče predmete.

Vedno velika zaloga

špecerijskega blaga.

Brezskrbno

rodovinsko srečo jamči
prevažna knjiga o pre-
obilnem blagoslovu z otroki.
Z več kot tisoč sabvalni-
cami pošilja diskretno za
90 h v avstr. znamkah
gospa A. Kaupa,
Berlin, SW. 230,
Lindenstr. 59.

Pijte

Klauerjev

Triglav

najzdravejši vseh likerjev.

GRAND PRIX
Pariška svetovna razstava 1900.

Svetovnoslavna ustna voda.
Dobiva se povsod. 2921-6

Sprejema savarovanja človeškega živ-
ljenja po najraznovrstnejših kombina-
cijah pod tako ugodnimi pogoji, ko
gobena druga savarovalnica. Zlasti
je ugodno savarovanje na doživetje
in smrt s smanjšujočimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let
pravico do dividende.

„SLAVIJA“
vzajemna zavarovalna banka v Pragi.
Rez. fondi: 29,217.694.46 K. Izplačane odškodnine in kapitalije: 78,324.623-17 K.
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države
z vseslovenske narodne uprave.
Vsa pojasnila daje:
**Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastnej bančnej hiši
v Gospodskih ulicah števil. 12.**

Zavaruje poslopja in premičnine proti
požarnim škodam po najnižjih cenah.
Škode cenjuje takoj in najkulantneje.
Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatke
podpore v narodne in občnokoristne
namene.

Novosti

modnega blaga za dame,
sukna in raznega manufaktur-
nega blaga, najcenejši nakup
za neveste, bogato zalogo kro-
jaških potrebščin priporoča

J. KOSTEVC

Sv. Petra cesta 4.

Cene strogo solidne. Točna postrežba.
Vzorce se pošiljajo na zahtevo poštne
prosto. 2973-4

Išče se 3102-1
gostilničar

za večjo gostilno.

Pojasnila daje pivovarna Auer.

Lepa meblovana soba

s posebnim vhomom na Miklošičevi
cesti števil. 6, II. nadstropje, nasproti
hotela „Union“ se s 1. novembrom odda.
Zve se v pridičju. 3069-2

Privatna plesna šola

v dvorani hotela „pri Maliču“.

Usojam si javljati p. n. občinstvu, da pričam v ponedeljek, 31. oktobra,
s plesnim poukom.

Širokveni kurzi za dame in gospe iz boljših rodov in bodo
vsak ponedeljek in petek ob polu 8. zvečer.

Posebni kurzi za otroke in mladeniče iz boljših rodov in se
aranžira.

Posebne ure vsak čas dneva za vse stare in moderne plesne po lahki in hitro
umljivi metodi za privatne družbe v dvorani in v privatnih hišah.

Prijave in vpisovanja vsak dan od 11. do 12. ure dopoldne in
od 3. do 5. ure popoldne v hotelu „pri Slonu“, soba št. 73.

Z odličnim spoštovanjem

3087-2

Giulio Morterra, plesni učitelj.

K. Košak

zlatar 3928-8

Ljubljana, Prešernove ulice

priporoča slav. občinstvu svojo

veliko zalogo

zlatnine in srebrnine,
briljantov in diamantov

ter drugih v njegovo stroko spadajočih stvari po

najnižjih cenah.

Laki za kočije, najboljša znamka sveta!

Zastopstvo in zaloga za Kranjsko prve ameriške tovarne za lake

Standart Varnisch Works New-York

pri **BRATIH EBERL** Ljubljana, Miklošičeva cesta 6

tovarna za oljate barve, lake in firneže.

Senzacionalni uspehi!

Izdelovanje oprem za neveste.

Ustanovljeno leta 1870.

Lastni izdelek **PERILO** Lastni izdelek

za gospode, dame in otroke

zaradi izvrstnega kroja, natančnega dela in zmerne cene znano daleč čez meje Kranjske, priporoča
trgovina z modnim blagom za gospode in dame in trgovina za opreme

C. J. HAMANN

dobavitelj perila c. in kr. Visokosti, različnih častniških uniformiranj, zavodov itd.
Ljubljana. * Mestni trg števil. 8. * Ljubljana.

Perilo po meri se prav brzo zgotavlja.

Napravljanje oprem za novorojence.

Perilo za gospode in otroke

Perilo za novorojence

Dr. Lahmannovo zdravilno perilo.

Posteljno in namizno perilo.

Perilo za posteljo

Sopelje kila

Dr. Gustav Jägerovo volneno perilo.

Solski predpasniki.

za gospode in otroke

za novorojence

Gospodinjski predpasniki.